

**UCHWAŁA NR XXVII/201/2020
RADY MIEJSKIEJ W SZPROTAWIE**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
na lata 2021 - 2022**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 i 1378), art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 685), § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017 – 2022 (Dz. U. z 2017 r., poz. 458) uchwała się co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021 – 2022 stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szprotawy.
- § 3. Traci moc uchwała Nr IX/40/2015 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2015 – 2020.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Szprotawie

Andrzej Stambulski

Gminy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021 -2022

Zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka. Ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa, organów administracji rządowej, samorządowej oraz instytucji do tego powołanych.

I. WPROWADZENIE

Z preambuły do ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685) Światowa Organizacja Zdrowia WHO definiuje zdrowie psychiczne jako dobrostan, w którym jednostka realizuje swoje możliwości, potrafi poradzić sobie z różnorodnymi sytuacjami życiowymi, jest w stanie uczestniczyć w życiu społecznym oraz produktywnie pracować. Zdrowie psychiczne jest fundamentem dobrego samopoczucia i efektywnego funkcjonowania osoby w społeczeństwie. Tak więc, zdrowie psychiczne oznacza dużo więcej niż brak zaburzeń psychicznych.

Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania zdrowia. Działania promocyjne i profilaktyczne często w mniejszym lub większym stopniu zachodzą na siebie. Profilaktyka jest jedną z procedur ingerowania w rzeczywistość społeczną i świadomość kształtowania rozwoju tej rzeczywistości.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2022 dla Gminy Szprotawa oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego. Głównym założeniem działań przyjętych do realizacji w ramach Programu jest umożliwienie jego adresatom zwiększenia kontroli nad zdrowiem psychicznym oraz jego polepszenie i podniesienie jakości życia. Odbywać się to będzie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie korzystnego zachowania i stylów życia, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu i postaw zapobiegających ich powstawaniu, przeciwdziałanie nietolerancji, dyskryminacji i wykluczeniu osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz zapewnienie dostępu do poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Ochrona zdrowia może być realizowana przez różne podmioty i w różnych miejscach, począwszy od zakładów opieki zdrowotnej, poprzez szkoły, zakłady pracy, organizacje pozarządowe i społeczność lokalną. Działania na rzecz ochrony zdrowia mają więc tym większe szanse powodzenia im więcej jednostek, grup społecznych w nim uczestniczy. Przyjmuje się, że współpraca w każdej dziedzinie wymaga inicjatyw, zrozumienia i wzajemnego zainteresowania. Dlatego też w działaniach na rzecz zdrowia psychicznego liczy się każdy mieszkaniec indywidualnie oraz grupowo, rodziny, pracownicy zakładów pracy i cała społeczność lokalna. Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki prowadzą styl życia oraz co robią, aby swoje zdrowie zachować i chronić.

Zachowania prozdrowotne przejawiają się w skutek np. wzorów rodzinnych, tradycji, mody, przyzwyczajenia, itp. Stąd działania zawarte w Programie zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki, przeciwdziałające zachowaniu szkodliwemu dla zdrowia. Ze względu na to, że pragniemy przede wszystkim promować zdrowie i polepszać działania, skoncentrowano je głównie na placówkach oświatowych. Promowanie zdrowego stylu życia w odniesieniu do dzieci i młodzieży, szczególnie w środowisku nauczania i wychowania należy uznać za zadanie pierwszoplanowe. Jest to bowiem obowiązek dorosłych, gdyż zdrowie dzieci i młodzieży to pewien zasób i potencjał dla przyszłych pokoleń dorosłych, dla całych rodzin i następnych pokoleń. Należy również uznać, iż bardzo istotne jest również wychowanie zdrowotne, skierowane nie tylko na dzieci i młodzieży, ale i bezpośrednich opiekunów.

II. PODSTWA PRAWNA

Niniejszy Program opracowany został na podstawie:

- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020r., poz.685)
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017r w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017 – 2022 (Dz.U. z 2017r., poz.458)
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz.1876)

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r., poz.852 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020r., poz.218).

III. WIELOWYMIAROWA OCENA SYTUACJI ORAZ POTRZEB W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego jest rozpowszechnianie zaburzeń psychicznych, rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Na przestrzeni trzech ostatnich lat w gminie Szprotawa wzrosła liczba zaburzeń psychicznych co stanowi wyjątkowo niepokojący trend, zważywszy na fakt olbrzymich kosztów społeczno-ekonomicznych, które z sobą niesie, nie tylko dla jednostki nim dotkniętej, ale także dla całej społeczności. Diagnoza obszaru objętego programem działań ochrony zdrowia psychicznego mieszkańców gminy Szprotawa sporządzona została w oparciu o dane statystyczne pochodzące z materiałów źródłowych.

Struktura ilościowa osób niepełnosprawnych mieszkańców gminy Szprotawa – orzeczonych ze względu na zaburzenia psychiczne w latach 2017 – 2019 - dane PZON w Żganiu.

Symbol schorzenia	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Liczba wydanych orzeczeń w tym :	15	20	21
01-U (upośledzenie umysłowe)	6	7	10
02-P (choroba psychiczna)	9	13	11
Liczba wydanych orzeczeń	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
liczba wydanych orzeczeń z podziałem na płeć i rodzaj schorzenia o symbolu 01-U / 02-P w tym:	14	19	19
Kobiety	8	8	11
Mężczyźni	6	11	8
Liczba wydanych orzeczeń z podziałem na miejsce zamieszkania :	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Miasto	33	17	23
Wieś	15	20	21
Liczba wydanych orzeczeń bez względu na rodzaj schorzenia:	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
liczba wydanych orzeczeń w tym :	569	569	559
o niepełnosprawności do 16 r/ż	63	53	44
o stopniu niepełnosprawności po 16 r/ż	506	516	515

Według danych przekazanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oddział Województwa Lubuskiego liczba osób z terenu gminy Szprotawa objętych lekarską opieką ambulatoryjną z powodu zaburzeń psychicznych i leczenia uzależnień w latach 2017 – 2019 poniżej 18 roku życia prezentuje się następująco:

Zakres świadczeń	Liczba pacjentów poniżej 18 roku życia			Liczba porad/pobyków		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży	23	30	30	108	130	145
Świadczenia terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol	3	5	1	7	10	1
Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży	8	2	2	8	2	2
Świadczenia terapii uzależnień i współuzależnieni od alkoholu	4	3	2	6	5	6
Leczenie uzależnień	9	5	3	49	15	8
Pozostałe zakresy w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	3	5	3	3	11	23

Według danych przekazanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oddział Województwa Lubuskiego liczba osób z terenu gminy Szprotawa objętych lekarską opieką ambulatoryjną z powodu zaburzeń psychicznych i leczenia uzależnień w latach 2017 – 2019 w wieku 18 lat i więcej prezentuje się następująco:

Zakres świadczeń	Liczba pacjentów w wieku 18 lat i więcej	Liczba porad/pobyków

Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych	2017	2018	2019	2017	2018	2019
	458	425	390	2631	2655	2855
Świadczenia terapii uzależnienie i współuzależnienia od alkoholu	46	46	43	381	438	325
Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	35	39	36	44	49	42
Leczenie uzależnień	108	98	118	957	774	838
Świadczenia terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol	13	14	12	41	43	31
Leczenie alkoholowych zespołów abstyntenckich (detoksykacja)	7	7	8	7	8	9
Pozostałe zakresy w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	19	14	49	153	131	353

Świadczenia w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w gminie Szprotawa udzielane są wyłącznie w trybie ambulatoryjnym przez dwa podmioty lecznicze na rynku publicznym.

Jednostka organizacyjna	Komórka organizacyjna
NZOZ „SPEC-MED” Specjalistyczny Ośrodek Higieny i Terapii Psychicznej Szprotawa ul. Gen. W. Andresa 12-12A	- Poradnia zdrowia psychicznego - Poradnia leczenia uzależnień
Poradnia dla uzależnionych i ich rodzin „Pomocna Dłoń” Szprotawa ul. Krasińskiego 23	- Poradnia leczenia uzależnień - Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych - Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia

Jak wynika z powyższego materiału źródłowego dostępność do świadczeń opieki psychiatrycznej w gminie Szprotawa jest bardzo niska.

Wśród najbardziej rozpowszechnionych problemów zdrowotnych populacji dzieci i młodzieży w grupie zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania występują również specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka. W gminie Szprotawa funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy prowadzący edukację dla dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną, umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną, głęboką niepełnosprawnością, niepełnosprawnością sprzężoną, autyzmem oraz zespołem Aspergera. Szczegółowe dane liczbowe zawarto w poniższej tabeli.

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów		
	2017	2018	2019
Lekka niepełnosprawność intelektualna	14	22	16
Umiarkowana i znaczna niepełnosprawność intelektualna	42	38	37
Niepełnosprawność sprzężona	22	21	15
Autyzm, w tym zespół Aspergera	1	1	1
Głęboka niepełnosprawność	9	0	0
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu	0	8	7

W sytuacjach stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia osób z zaburzeniami psychicznymi Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie realizuje na podstawie ustawy o pomocy społecznej działania zapobiegawcze. Polegają one głównie na kierowaniu osób chorych do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu i świadczenie w miejscu zamieszkania / pobytu specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Liczba umieszczonych w DPS dla osób chorych psychicznie	2017	2018	2019
kobiety:	1	1	1
mężczyźni:	7	7	8

Potrzeby społeczne w zakresie zdrowia psychicznego na terenie gminy Szprotawa realizowane są również w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Wiechlicach, zapewniając osobom z dysfunkcją intelektualną ze stopniem znacznym i umiarkowanym szeroko rozumianą rehabilitację, zmierzającą do wyrobienia zaradności życiowej i sprawności psychofizycznej, jak również rozwijania podstawowych umiejętności zawodowych. Dane dotyczące uczestników obrazuje poniższa tabela.

Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi uczestniczących w WTZ :	2017	2018	2019
	12	13	14

Od 2019 roku na terenie gminy Szprotawa działa powiatowy środowiskowy dom samopomocy (ŚDS). Środowiskowy Dom Samopomocy przeznaczony jest dla 20 osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle chorych psychicznie. Placówka świadczy usługi w ramach pracowni kulinarnej, komputerowo – multimedialnej oraz plastycznej i rękodzieła artystycznego.

W dzisiejszych czasach, kiedy zaburzenia psychiczne (takie jak nerwice i depresje) figurują na liście chorób cywilizacyjnych – nie powinniśmy bagatelizować żadnych symptomów ze strony naszego układu nerwowego. Dlatego tak ważna dla zdrowia psychicznego jest profilaktyka. To przede wszystkim wiedza na temat zaburzeń i chorób psychicznych, która pozwala lepiej zrozumieć, co dzieje się z nami i z otoczeniem. To także informacje na temat diety, która powinna obfitować w składniki niezbędne do prawidłowego rozwoju układu nerwowego. To wreszcie nauka radzenia sobie ze stresem, którego w dzisiejszych czasach nie sposób uniknąć.

W odniesieniu do zaspokojenia potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi ważnym jest podjęcie efektywnych lokalnych działań w tym zakresie poprzez:

- promocję zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
- poprawę dostępu do informacji na temat świadczeń opieki zdrowotnej i innych form pomocy i wsparcia w środowisku,
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- przeciwdziałanie nietolerancji, dyskryminacji i wykluczeniu osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego, skierowanych odpowiednio do grup docelowych,
- wspieranie działań na rzecz ograniczania spożywania alkoholu i środków psychoaktywnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

IV. ADRESACI

Według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) choroby psychiczne aktualnie są jednym z najpoważniejszych problemów zdrowotnych występujących w populacji europejskiej. Szacuje się, że tylko w samej Europie co trzeci dorosły doświadcza w ciągu roku przynajmniej jeden rodzaj choroby psychicznej.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Szprotawa, a zwłaszcza osób chorych psychicznie, upośledzonych umysłowo i wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych oraz ich rodzin.

Adresatami programu są także osoby i instytucje, które zajmują się promocją i profilaktyką zdrowia psychicznego, a także odpowiadają za zapewnienie potrzebującym właściwych form wsparcia.

V. ZESTAWIENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH DLA PRROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Szprotawa na lata 2021 – 2022 określa podstawowe kierunki działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin oraz zapewnienie dostępności do niezbędnych form pomocy.

Cele główne w zakresie promocji programu ochrony zdrowia psychicznego:

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.
2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele szczegółowe w zakresie promocji programu ochrony zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym:

1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Cele szczegółowe w zakresie zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej:

1. Upowszechnianie środowiskowego modelu psychicznego opieki zdrowotnej.

2. Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

VI. SPOSÓB REALIZACJI

Cele i zadania	Podmioty odpowiedzialne
Cel główny 1: Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym	
Cel szczegółowy: Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu	
●Prowadzenie kampanii informacyjnej o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego, skierowanych do dzieci i młodzieży. ●Prowadzenie działań z zakresu promocji i zapobiegania problemom zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. ●Prowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.	● Szkoły Podstawowe w Gminie Szprotawa, ● Poradnia Zdrowia Psychicznego w Szprotawie, ● Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szprotawie, ● Przychodnie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Szprotawie ● Organizacje Pozarządowe.
●Szersze uwzględnienie zagrożeń związanych z ryzykiem wystąpienia zaburzeń psychicznych u osób nadużywających alkoholu lub z innymi uzależnieniami. ●Organizowanie prelekcji, pogadarek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego. ●Organizowanie spotkań dla uczniów szkół podstawowych o charakterze poznawczym.	● Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szprotawie ● Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Szprotawie, ● Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie, ● SP z tereny Gminy Szprotawa.
●Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego poprzez umieszczenie	● OPS w Szprotawie, ● Urząd Miejski w Szprotawie ● Szkoły Podstawowe w Gminie

plakatów oraz ulotek w miejscach ogólnie dostępnych.	Szprotawa ● KIS w Szprotawie, ● Przychodnie Rodzinne Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Szprotawie ● Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Szprotawie.
Cel szczegółowy: Zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego	
●Kierowanie na badania dzieci i młodzieży u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do poradni psychologiczno-pedagogicznej.	● Szkoły Podstawowe w Gminie Szprotawa ● Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Szprotawie
●Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi, kierowanie do poradni zdrowia psychicznego.	● Przychodnie Rodzinne Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Szprotawie
Cel szczegółowy: Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi	
● Organizowanie wsparcia mającego na celu ogólne usprawnienie, rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej. ● Organizowanie grup wsparcia dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi.	● Urząd Miejski w Szprotawie, ● OPS w Szprotawie, ● Poradnia Zdrowia Psychicznego ● Poradnia dla uzależnionych i ich rodzin,, Pomocna Dłoń”
Cel główny 2: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym	
Cel szczegółowy: Upowszechnianie środowiskowego modelu psychicznego opieki zdrowotnej.	
●Współpraca ze służbami opieki psychiatrycznej.	● 105 Szpital Wojskowy w Żarach – oddział psychiatryczny, ● NZOZ Specjalistyczny Ośrodek Higieny i Terapii Psychiczej „SPEC-MED” filia Szprotawa, ● Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Szprotawie, ● NZOZ Ośrodek Terapeutyczny „Profil” filia Żagań, ●Poradnia dla uzależnionych i ich rodzin „ Pomocna dłoń” w Szprotawie.
Cel szczegółowy: Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	
●Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ● Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi i psychicznie chorych, ● Kierowanie na Komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności, ● Kierowanie na Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	● Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie
Cel szczegółowy: Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	
●Kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do PUP w Szprotawie w celu kontaktu z	● Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie

pośrednikiem pracy i uzyskania informacji na temat możliwości ubiegania się o: sfinansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania osoby niepełnosprawnej, uczestnictwa w instrumentach i usługach rynku pracy określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, udzielanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, ●Kierowania osób do PCPR w Żaganiu w celu uzyskania dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych ze środków PEFRON, ● Kierowanie osób na Komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności w Żaganiu w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.	●Poradnia Zdrowia Psychicznego w Szprotawie ● Zakład Aktywizacji Zawodowej w Szprotawie ●Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Szprotawie ● Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wiechlicach

VII. FINANSOWANIE I ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

ŹRÓDŁO FINASOWANIA:

- środki własne gminy Szprotawa,
- środki własne realizatorów zadań,
- środki pozabudżetowe,
- środki NFZ w ramach zawartych kontraktów.

PODMIOT KOORDYNUJĄCY:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie

VIII. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE:

- Urząd Miejski w Szprotawie,
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szprotawie,
- Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Szprotawa,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Szprotawie,
- Przychodnie Rodzinne Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Szprotawie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Szprotawie,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Stowarzyszenia i Organizacje Pozarządowe działające na terenie Gminy Szprotawa,
- Poradnia dla uzależnionych i ich rodzin „Pomocna dłoń” w Szprotawie.

X. PODSUMOWANIE

Proponowany program zawiera priorytety promocji zdrowia psychicznego i wyznacza kierunki w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców oraz zaspokajania ich potrzeb zdrowotnych. Zakłada ograniczenie i likwidację przyczyn powodujących zaburzenia psychiczne poprzez profilaktykę zdrowotną, edukację społeczną oraz wspieranie zdrowia psychicznego. Program nie ma charakteru jednorazowego jest to koncepcja długoterminowa, zintegrowanych i systematycznych działań. W odczuciu społecznym często chorzy psychicznie są traktowani gorzej niż inni, przede wszystkim jeśli chodzi o prawo do pracy i zatrudniania oraz poszanowania godności osobistej. Liczne obserwacje dowodzą, że dyskryminacja utrudnia powrót do zdrowia i odzyskania pozycji społecznej. Brak wiedzy na temat chorób psychicznych skutkuje brakiem tolerancji, strachem, dyskryminacją osoby chorej i jej izolacją społeczną. Istotnym czynnikiem powodzenia Programu, podobnie jak w każdej działalności społecznej realizowanej na poziomie lokalnym, jest jego akceptacja w społeczeństwie. Widoczność społeczna podejmowanych działań i ich efektów winna stać się elementem życia społeczności. Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021 – 2022 to szansa na rozwój form wsparcia psychicznego i możliwość zwrócenia uwagi na problemy osób dotkniętych chorobami natury psychicznej żyjących na terenie gminy.